

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL PRISIJUNGIMO PRIE BENDRO PAREIŠKIMO „PASTANGOS KOVOTI SU
KOMERCINĖS ŠNIPINĖJIMO PROGRAMINĖS ĮRANGOS PLATINIMU IR
NETINKAMU NAUDOJIMU“ PROJEKTO

2024-09-09 Nr. NV-2362

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Užsienio reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Pritarti prisijungimui prie Bendro pareiškimo „Pastangos kovoti su komercinės šnipinėjimo programinės įrangos platinimu ir netinkamu naudojimu“ (toliau – Pareiškimas) projektui.

3. Projekto esmė. Teikiamu Pasitarimo protokolo projektu siūloma pritarti Lietuvos Respublikos prisijungimui prie JAV Vyriausybės inicijuoto politinio Bendro pareiškimo dėl pastangų kovoti su komercinės šnipinėjimo programinės įrangos platinimu ir netinkamu naudojimu.

Pareiškime dėstomas siekis kontroliuoti komercinių šnipinėjimo įrankių naudojimą kibernetinėje erdvėje dėl vis plačiau paplitusio tokio pobūdžio šnipinėjimo technologijos tokiu būdu, kuris kenkia demokratijos vertybėms ir principams. Šiuo metu prie iniciatyvos yra prisijungusios Airija, Australija, Danija, Japonija, Jungtinė Karalystė, Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada, Kosta Rika, Korėjos Respublika, Lenkija, Naujoji Zelandija, Norvegija, Prancūzija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vokietija.

Atsižvelgiant į šiuo metu esančią geopolitinę padėtį, tiek neramumus mūsų regione, tiek ir beįsiplieskiančius Viduriniuose Rytuose bei vis didėjančius kibernetinių atakų atvejus Lietuvai būtų naudinga prisijungti prie šio Pareiškimo.

Pareiškime išvardytų siūlomų bendrų priemonių (programinės įrangos piktavališko pardavimo užkirtimas; aktyvus dalinimasis informacija; bendradarbiavimas su pramonės partneriais ir pilietinės visuomenės grupėmis; suderinimas valstybių politikos ir eksporto kontrolės institucijų ir kt.) įgyvendinimas būtų naudingas Lietuvos Respublikoje, ypač atsižvelgiant į bendradarbiavimą su jau 17 pasirašiusių valstybių ir ateityje su dar daugiau narių.

Pareiškimas yra politinė deklaracija, todėl nesukuria teisinių įsipareigojimų.

Prisijungimo prie Pareiškimo projektas buvo suderintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu.

Pasitarimo protokolo projektu taip pat siūloma pavesti Užsienio reikalų ministerijai išsiųsti Lietuvos Respublikos notą Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybei su pareikštu noru jungtis. Užsienio reikalų ministerijai taip pat pavedama organizuoti Pareiškimo vertimą į lietuvių kalbą ir paskelbti jį savo interneto svetainėje.

4. Dalykinio vertinimo išvada.

Projektą siūloma svarstyti artimiausiame Vyriausybės pasitarime.

Tarptautinių santykių ir ES grupės vyriausioji patarėja

Lina Saulėnaitė-Višinskienė